

POWIATOWY URZĄD PRACY
ul. 3 Maja 55, 07-300 Ostrów Mazowiecka
tel. (0-29) 745-33-93, 745-21-51 fax. 745-21-52
e-mail: pupom@post.pl

***MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE OSTROWSKIM
ZA I PÓŁROCZE 2011***

Ostrów Mazowiecka, październik 2011

Monitoring składa się z następujących części:

I.	Wstęp.....	3
II.	Analiza bezrobocia w powiecie ostrowskim według zawodów i grup zawodów.....	4
III.	Analiza ofert pracy w powiecie według zawodów i grup zawodów.....	8
IV.	Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	11
V.	Uwagi	15
VI.	Aneks statystyczny	15

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U z 2008r. Nr 69 poz. 415 ze zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Tego typu analizy są niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rynku pracy poprzez stosowanie różnorodnych instrumentów, adekwatnych do zakładanych celów. Szczególnej uwagi wymaga dostosowanie systemu kształcenia, a także projektowania kierunków szkoleń zawodowych (np. realizowanych przez różne instytucje w ramach EFS) do zmieniających się wymogów rynku pracy. Realizowanie tego zamierzenia wymaga weryfikacji i analizy bieżących danych dotyczących poziomu oraz struktury bezrobocia i ofert pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego analizowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, które dotyczą kształtowania popytu na pracę oraz podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych i poszukujących pracy oraz kształcenia zawodowego. Jest on sporządzany w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Niniejsze sprawozdanie pn. „*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim za I półrocze 2011 roku*” ma także na celu wyposażyć doradców zawodowych i pośredników pracy w niezbędną wiedzę oraz ułatwić projektowanie i realizację programów rynku pracy.

II. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

BEZROBOCIE WEDŁUG ZAWODÓW

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów w powiecie ostrowskim według stanu na koniec I półrocza 2011 roku, wykazanej w badaniu T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych wynika, że najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu - jest to **1788 osób** (tj. 34,4% ogółu osób bezrobotnych), w tym **1007 kobiet**.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim

Tabela 1

Lp.	Nazwa zawodu	Kod zawodu	Bezrobotnych w zawodzie	Kobiety
1.	Asystent ekonomiczny – [zawód szkolny: Technik ekonomista]	331403	211	183
2.	Sprzedawca	522301	208	193
3.	Technik mechanik	311504	164	13
4.	Ślusarz	722204	136	8
5.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	322002	106	86
6.	Krawiec	753105	90	90
7.	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	613003	81	50
8.	Tokarz w metalu	722314	77	27
9.	Ekonomista	241102	75	60
10.	Technik rolnik	314207	74	55
11.	Kucharz małej gastronomii	512002	67	51

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-1 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I połowy 2011 roku.

Porównując powyższe zestawienie, które nieznacznie różni się od analogicznej tabeli według stanu na koniec 2010 roku, można zauważyć pewne zmiany. Wprawdzie nadal najwięcej osób bezrobotnych (poza wspomnianą wyżej kategorią: bez zawodu) legitymuje się zawodami: technik ekonomista i sprzedawca, technik mechanik i ślusarz, to w pozostałych zawodach to jest w pozycjach od 5 do 11 zauważyć można zmiany. Najistotniejsze różnice w zestawieniach z końca 2010 roku i końca I półrocza 2011 roku to: zastąpienie na ostatnim miejscu w tabeli zawodu: pozostali mechanicy pojazdów samochodowych przez zawód: kucharz małej gastronomii. Te zmiany wynikają z procesów zachodzących w I półroczu 2011 na lokalnym rynku pracy. Uwidoczniał się efekt ogólnego wzrostu poziomu bezrobocia w powiecie ostrowskim, którego pośrednim powodem było ograniczenie środków Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu oraz wygasanie czasowych umów zawieranych z pracownikami zlikwidowanych ostrowskich zakładów (np. Mazowiecka Spółdzielnia Mleczarska). Natomiast wypadnięcie z tabeli zawodu: pozostali mechaników samochodowych wynika z ciągłego rozwoju usług tego typu w powiecie ostrowskim. Ta zmiana nastąpiła mimo ciągłego napływu absolwentów szkół zawodowych o tej specjalności. Można zauważyć, że w zawodach technik ekonomista, technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego znaczna liczba osób bezrobotnych spowodowana jest dużym napływem osób młodych (absolwentów) kończących corocznie szkoły ponadgimnazjalne, właśnie o takich kierunkach kształcenia.

Ciągle istotnym problemem jest stopniowy wzrost liczby bezrobotnych ekonomistów. Ten kierunek studiów czy szkół policealnych jest stale bardzo popularny, mimo, że nie gwarantuje zatrudnienia. Te same stwierdzenia można odnieść do kierunku: pedagog i administracja publiczna mimo, że nie są one wykazywane w powyższej tabeli.

Na uwagę zasługuje zawód sprzedawcy, bo jak wynika z danych, corocznie osiąga on wysoką pozycję w zestawieniach obrazujących liczbę bezrobotnych w poszczególnych zawodach. Związane jest to z dużą rotacją pracowników w handlu, która wynika z podatności tej branży na zjawiska makroekonomiczne (inflacja) i realnym spadkiem siły nabywczej dochodów konsumentów na lokalnym rynku. Zawód ten nie wymaga określonego poziomu i rodzaju wykształcenia oraz wysokich kwalifikacji zawodowych, a można go uzyskać poprzez ukończenie szkoleń (trwających krócej niż nauka w szkole) lub nawet krótkotrwałe wykonywanie pracy na tym stanowisku. W porównaniu do końca 2010 roku liczba bezrobotnych w tym zawodzie wzrosła o 18 osób.

Nadal są wykazywane w półrocznych zestawieniach na wysokich pozycjach zawody takie jak: ślusarz czy tokarz, mimo braku napływu absolwentów kształconych w tych kierunkach. Wynika to z faktu pozostawania w ewidencji osób długotrwale bezrobotnych, które kształciły się w młodości w dostępnych im kierunkach zawodowych. Rejestrując się w PUP, osoby te podały powyższe zawody jako zawód do statystyk i od tego czasu ich sytuacja zawodowa nie uległa zmianie (np. nie wykonywały innego zawodu, który można przyjąć jako zawód do statystyk lub wykonywały prace proste, typu: robotnik gospodarczy). Tu również nie nastąpiła istotna zmiana w porównaniu do zestawienia z końca 2010 roku.

Na szczególną uwagę zasługują osoby w kategorii: bez zawodu. Bezrobotni z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym bądź średnim ogólnokształcącym/profilowanym, którzy nie posiadają jakiegokolwiek doświadczenia zawodowego, są rejestrowani w ewidencji osób bezrobotnych jako grupa osób bez kwalifikacji. Jest to coraz liczniejsza grupa i stanowi coraz większy odsetek ogółu bezrobotnych, ponieważ co roku następuje napływ bezrobotnych absolwentów gimnazjów oraz liceów. Jednocześnie z obserwacji wynika, iż ta grupa jest elastyczną grupą i najczęściej po ukończonym szkoleniu/kursie, gdy osoba przekwalifikuje się, jest gotowa do wykonywania powierzonej pracy na kilku różnych stanowiskach pracy. Osoby z tej kategorii bezrobotnych najczęściej kontynuują naukę na różnych poziomach w trybie zaocznym. Niestety bardzo często jest to nauka na nie trafionych kierunkach, na które nie ma zapotrzebowania na lokalnym rynku pracy.

Reasumując: struktura zawodowa osób bezrobotnych podlega zmianom zależnym od procesów zachodzących na rynku pracy (kryzys ekonomiczny, ograniczenie środków z Funduszu Pracy) i tendencji w kształceniu (Podejmowanie decyzji przez coraz liczniejsze grypy młodzieży o kształceniu w liceach ogólnokształcących i profilowanych).

BEZROBOCIE WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Dane przedstawiające strukturę zawodową osób bezrobotnych według grup zawodowych wskazanych w zestawieniu T-I/P-1a tj. struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2011 roku, wskazują, że najwięcej bezrobotnych występuje w grupach zawodowych, które obrazuje poniższa tabela (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Bezrobotni według grup zawodów

Tabela 2

Lp.	Kod zawodu (dwucyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	31	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń
3.	75	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni
4.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
5.	52	Sprzedawcy i pokrewni
6.	51	Pracownicy usług osobistych
7.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
8.	61	Rolnicy produkcji towarowej
9.	74	Elektrycy i elektronicy
10.	32	Średni personel do spraw zdrowia

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-1a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2011 roku.

Powyższa tabela przedstawia grupy zawodowe, zawierające zawody, którymi legitymuje się największa liczba osób bezrobotnych spośród zarejestrowanych. Powyższe zestawienie nieco różni się od tego z końca 2010 roku. Zmiany nastąpiły na miejscach od 8 do 10.

Oznacza to, że zmiany zachodzące na lokalnym rynku pracy, uwidocznione w Tabeli nr 1, zachodziły właśnie w obrębie wyszczególnionych w Tabeli nr 2 grup zawodowych. Świadczy to także o stosunkowo powolnych zmianach w strukturze gospodarczej powiatu.

III. ANALIZA OFERT PRACY W POWIECIE OSTROWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW I GRUP ZAWODÓW

OFERTY PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

Istotnym elementem monitoringu rynku pracy jest analiza wpływających do Powiatowego Urzędu Pracy ofert pracy, która pozwala określić skalę nadwyżki i deficytu zasobów pracy, w układzie zawodów i specjalności oraz grup zawodów.

Według sprawozdania T-I/P-3 tj. oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w I półroczu 2011 roku, w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Maz. odnotowano **398** ofert pracy (subsydiowanych i niesubsydiowanych – w tym **140** ofert stażu). Jest to znaczący spadek liczby ofert pracy w porównaniu do stanu z końca 2010 roku (o blisko 2/3). Spadek liczby ofert pracy nastąpił ze względu na radykalne ograniczenie w 2011 roku środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Poniżej przedstawiono zawody, na które pracodawcy zgłaszali największe zapotrzebowanie:

Oferty pracy według zawodów

Tabela 3

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2011 roku
1.	411004	Technik prac biurowych	64
2.	515303	Robotnik gospodarczy	28
3.	522301	Sprzedawca	20
4.	811204	Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych	20
5.	911207	Sprzątaczką biurowa	28
6.	413103	Pomoc kuchenna	10
7.	931301	Robotnik budowlany	10
8.	832302	Wydawca materiałów	10
9.	343201	Ślusarz	10

10.	412001	Sekretarka	10
11.	512001	Kucharz	9
12.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	9

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-IIP-3 z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2011 roku.

W badanym okresie najwięcej ofert pracy zgłoszono dla pracowników biurowych. W sumie zgłoszono **64 oferty pracy** w tym zawodzie. Należy jednak podkreślić, że były to głównie oferty stażu, finansowane ze środków EFS. Oferty te były adresowane do osób bez zawodu wyuczonego lub wykonywanego.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że pracodawcy sektora usług zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników głównie w zawodach: sprzedawca, pomoc kuchenna, kucharz, kierowca samochodu ciężarowego. Natomiast przemysł i budownictwo poszukiwały pracowników przede wszystkim do prac nie wymagających specjalistycznych kwalifikacji. Znacząca liczba ofert pracy dla robotników gospodarczych i sekretarek również wynika z subsydiowania tych ofert w ramach: stażu czy prac interwencyjnych, dzięki czemu istnieje możliwość aktywizacji osób z niskimi kwalifikacjami i w wieku powyżej 50 lat. To samo można stwierdzić w odniesieniu do ofert pracy na sprzątaczkę.

Tendencje na rynku pracy, obrazowane m. in. wzrostem poziomu bezrobocia w stosunku do stanu z końca 2010 roku, wskazują na spadek zainteresowania pracodawców zatrudnianiem nowych pracowników. Wynika to z pewnej ostrożności pracodawców (druga fala kryzysu), wspomnianych wyżej problemów z byłymi pracownikami zlikwidowanych firm oraz radykalnego ograniczenia finansowania aktywnych form, co jest jednak istotnym czynnikiem dla lokalnego rynku pracy o takiej strukturze gospodarczej jak powiat ostrowski.

OFERTY PRACY WEDŁUG GRUP ZAWODÓW

Poniżej przedstawione zestawienie powiązane jest z Tabelą nr 3, obrazującą oferty pracy w poszczególnych zawodach, z uwagi na przynależność poszczególnych zawodów do dużych grup zawodowych, gdzie w końcu I półrocza 2011 roku obserwowano w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrowi Mazowieckiej oferty pracy w zawodach szeregujących się w następujących grupach (uszeregowano od wskaźnika najwyższego do najniższego):

Oferty pracy według grup zawodów

Tabela 4

Lp.	Kod zawodu (2-cyfrowy)	Nazwa grupy zawodów
1.	41	Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni
2.	51	Pracownicy usług osobistych
3.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie
4.	52	Sprzedawcy i pokrewni
5.	72	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni
6.	81	Operatorzy maszyn i urzędzeń wydobywczych i przetwórczych
7.	91	Pomoce domowe i sprzątaczk
8.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów
9.	33	Średni personel do spraw biznesu i administracji
10.	71	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-I/P-3a z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2011 roku.

Powyższe zestawienie, w powiązaniu z Tabelą nr 3, obrazuje wspomniane wyżej trendy na lokalnym rynku pracy, które zarysowały się w I połowie 2011 roku. Subsydiowane formy zatrudnienia były kierowane głównie do pierwszej, drugiej i dziewiątej grupy zawodów. Wynika to z konieczności aktywizacji zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (a więc osób bez kwalifikacji, wykształcenia średniego, osób młodych, czy po ukończeniu 50 roku życia). Natomiast oferty pracy w pozostałych grupach zawodów wynikają ze specyfiki struktury gospodarczej powiatu ostrowskiego, tj dominacji sektora rolniczego, stosunkowo niskiego poziomu rozwoju sfery usług rynkowych oraz rozwoju niezbyt zaawansowanych technologicznie gałęzi przemysłu i budownictwa (proste prace produkcyjne).

IV. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie ostrowskim przeprowadzono w oparciu o wskaźniki zawarte w zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu. Jednym z podstawowych mierników do prowadzenia monitoringu popytu i podaży na rynku pracy jest wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wyrażony ilorazem średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie i średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w danym zawodzie.

W zależności od wartości wskaźnika w przedziale od 0 do 0,9 mamy do czynienia z zawodami nadwyżkowymi, w przedziale od 0,9 do 1,1 określone są zawody zrównoważone, natomiast zawody deficytowe wyrażone są wskaźnikiem powyżej 1,1.

ZAWODY DEFICYTOWE – Tabela rankingowa

Tabela 5

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1.	411004	Technik prac biurowych	10,6667
2.	412001	Sekretarka	10,0000
3.	515303	Robotnik gospodarczy	9,3333
4.	523002	Pozostali spawacze i pokrewni	8,0000
5.	911207	Sprzątaczką biurową	5,0000
6.	931205	Robotnik drogowy	4,0000
7.	332203	Przedstawiciel handlowy	3,0000
8.	524502	Sprzedawca w stacji paliw	3,0000
9.	712101	Dekarz	3,0000
10.	941201	Pomoc kuchenna	2,7500
11.	431101	Asystent do spraw księgowości	2,0000
12.	833203	Kierowca samochodu ciężarowego	1,8000
13.	334306	Technik administracji	4,0000
14.	962906	Woźny	3,3333

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2011 roku.

Zawody deficytowe występują na rynku pracy znacznie rzadziej niż zawody nadwyżkowe. Jest to spowodowane tym, że istnieje większe zapotrzebowanie na pracowników o danych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba osób posiadających te kwalifikacje. Rzeczywisty popyt na dane zawody warto zatem rozpatrywać z uwzględnieniem innych źródeł pozyskiwania pracowników, niż Powiatowy Urząd Pracy. Pracodawcy poszukują potrzebnych im pracowników także poprzez: ogłoszenia w mediach, sieć znajomych, agencje pracy itd.

Tabela nr 5 przedstawia 14 zawodów deficytowych, ponieważ tylko tylu zawodom wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) przekroczył wartość 1,1. I tu należy wskazać na istotny problem interpretacyjny. Na przykład jako deficytowe są wymieniane zawody: technik prac biurowych i technik administracji, mimo że w tych zawodach, w ramach staży, jest aktywizowana najliczniejsza grupa bezrobotnych bez zawodu lub doświadczenia zawodowego z wykształceniem średnim lub wyższym (np. absolwenci LO, technicy ekonomiści, czy ekonomiści). W rzeczywistości więc są to raczej zawody nadwyżkowe, ze względu na dużą liczbę kandydatów bez wyuczonego zawodu bądź bez doświadczenia zawodowego. Te same problemy interpretacyjne dotyczą innych zawodów (np. sprzątaczką czy sekretarką). Na wielkie problemy interpretacyjne wskazuje także np. przypadek zawodu: „Operator maszyn i urządzeń do rozdrabniania i sortowania surowców mineralnych”. W Tabeli nr 3 wykazano 20 ofert pracy w tym zawodzie. Ze względu na brak osób bezrobotnych, legitymujących się w/w zawodem, którzy zarejestrowali się w I półroczu 2011 roku, nie ma możliwości obliczenia wskaźnika intensywności nadwyżki lub deficytu dla tego zawodu. Mimo to oferty tego typu udaje się realizować, bo osoby formalnie posiadające nieco inne kwalifikacje, mogą wykonywać pracę charakterystyczną dla tego zawodu.

ZAWODY NADWYŻKOWE – Tabela rankingowa

Tabela 6

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1.	311303	Technik elektryk	0,0417
2.	752208	Stolarz meblowy	0,0417
3.	722314	Tokarz w metalu	0,0571
4.	752205	Stolarz	0,0588
5.	351203	Technik informatyk	0,0833
6.	751201	Cukiernik	0,0909
7.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,0952

8.	513101	Kelner	0,1111
9.	514101	Fryzjer	0,1429
10.	832203	Kierowca samochodu osobowego	0,1429
11.	722204	Ślusarz	0,1515
12.	713102	Malarz budowlany	0,1667
13.	711202	Murarz	0,1818
14.	751204	Piekarz	0,2000
15.	522301	Sprzedawca	0,2105
16.	522305	Technik handlowiec	0,2353
17.	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	0,2500
18.	523002	Kasjer handlowy	0,3333
19.	541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,3333
20.	816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	0,3333
21.	932101	Pakowacz	0,3333
22.	431102	Fakturzystka	0,5000
23.	331301	Księgowy	0,5000
24.	513202	Barman	0,5000
25.	512001	Kucharz	0,5000
26.	711402	Betoniarz-zbrojarz	0,5000
27.	432103	Magazynier	0,8000
28.	723104	Robotnik budowlany	0,8333

Zródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-II/P-4 zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2011 roku.

W powyższej tabeli wyszczególniono wszystkie zawody nadwyżkowe w powiecie ostrowskim, które wystąpiły w I półroczu 2011 roku. Należy przy tym zwrócić uwagę, że w/w tabela znacząco różni się od zestawienia z końca 2010 roku. Zwraca uwagę brak występowania wśród zawodów nadwyżkowych absolwentów studiów wyższych, co jest najwyraźniejszą zmianą w stosunku do końca 2010 roku.

Warto podkreślić, że część bezrobotnych rejestrując się w PUP jest klasyfikowana w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym w zależności od tego jaki zawód zostanie przyjęty do statystyk. Jest to zgodne z konstrukcją systemu informatycznego SI SYRIUSZ służącego do obsługi osób bezrobotnych. Dodatkowo wielu bezrobotnych dysponuje umiejętnościami które nie ograniczają się tylko do jednego zawodu, a w chwili rejestracji są oni klasyfikowani w ewidencji pod jednym kodem zawodowym (ostatnio wykonywanym lub wyuczonym). Bezrobotni posiadający kilka zawodów mogą zatem, w zależności od potrzeb rynku pracy, podjąć zatrudnienie zarówno w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych. Należy też ponownie podkreślić problemy interpretacyjne, związane z wyliczonym wskaźnikiem nadwyżki (deficytu) danego zawodu. Do wykonywania wielu zawodów potrzebne są podobne kwalifikacje (np. mechanik pojazdów samochodowych i mechanik samochodów osobowych). Natomiast wykonywanie pewnych prac nie wymaga żadnych

szczególnych kwalifikacji np. w takich zawodach jak: robotnik gospodarczy czy pakowacz. Z tego względu najtrafniej wyżej wymieniony wskaźnik obrazuje sytuację zawodów wymagających określonego wykształcenia i kwalifikacji (np. psycholog, inżynier mechanik, nauczyciel biologii itp.)

Zestawienie zawodów zrównoważonych.

Tabela 7

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik równowagi
1.	311101	Laborant chemiczny	1,0000
2.	321402	Technik dentystyczny	1,0000
3.	422502	Pracownik informacji turystycznej	1,0000
4.	422602	Recepcjonista	1,0000
5.	524902	Doradca klienta	1,0000
6.	711101	Konserwator budynków	1,0000
7.	532202	Siostra PCK	1,0000
8.	611306	Ogrodnik terenów zieleni	1,0000
9.	723401	Mechanik pojazdów jednośladowych	1,0000
10.	741103	Elektryk	1,0000
11.	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1,0000
12.	932990	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	1,0000

Źródło: SI PULS „Syriusz” Tablica T-VP-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2011 roku.

W omawianym okresie odnotowano 12 zawodów zrównoważonych (wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu większy od 0,9 a mniejszy od 1,1), czyli takich, na które zapotrzebowanie na rynku pracy jest równe liczbie osób poszukujących pracy w tych zawodach. W porównaniu do końca 2010 roku znacząco zmieniło się zestawienie zawodów zrównoważonych. Nie sposób określić trendów na rynku pracy odnośnie tych zawodów, ze względu na stosunkowo małą liczbę bezrobotnych, zarejestrowanych w tych zawodach i małą liczbę ofert pracy adresowanych do osób z określonymi kwalifikacjami. Dlatego tak zmienia się co półrocze zestawienie zawodów zrównoważonych.

V. UWAGI

Niniejszy monitoring nie w pełni odzwierciedla aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Pewne zafałszowanie obrazu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest spowodowane np. zaliczeniem staży do ofert pracy, o czym już wspomniano wyżej. I tak, spośród **398 wolnych miejsc pracy**, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej w I półroczu 2011 roku, **140 ofert** to miejsca zorganizowane w ramach staży. A większość organizowanych staży to miejsca pracy biurowej. Należy ponownie podkreślić znaczący wpływ ograniczenia środków Funduszu Pracy na strukturę bezrobocia i liczbę osób bezrobotnych. Wyniki raportu należy więc ostrożnie interpretować, m.in. z uwagi na fakt, że zastosowane podczas sporządzania monitoringu mierniki nie zawsze przedstawiają rzeczywisty stan zawodów deficytowych i nadwyżkowych na danym, lokalnym rynku pracy. Zwrócono także wyżej uwagę na problemy interpretacyjne, związane z zestawieniem zawodów zrównoważonych w Tabeli 7.

Powyższa analiza uprawnia do stwierdzenia, że stosowane wskaźniki nie pozwalają jednoznacznie określić, które z zawodów są jednoznacznie nadwyżkowe, a które deficytowe. Niniejszy monitoring nie oddaje zatem rzeczywistych relacji w zakresie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

- 1) **Tablica T-I/P-1** Bezrobotni wg zawodów w powiecie ostrowskim stan w końcu I półrocza 2011;
- 2) **Tablica T-I/P-1a** Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2011;
- 3) **Tablica T-I/P-3** Oferty pracy wg zawodów w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2011;
- 4) **Tablica T-I/P-3a** Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2011;
- 5) **Tablica T-I/P-4** Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie ostrowskim w końcu I półrocza 2011.